І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА



SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-6740
Тел. з Ню Йорку: BArcly 7-4125

РІК LXVII. Ч. 86. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 6-го ТРАВНЯ 1960 — 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS — JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, MAY 6, 1960 No. 86. VOL. LXVII.

УРЯД ЗАПРОПОНУВАВ КОНҐРЕСОВІ СВІЙ ПЛЯН ЛІКАРСЬКОЇ ДОПОМОГИ ДЛЯ СТАРШИХ ОСІБ



Секретар здоров'я, виховання і суспільної опіки Артур С. Флеммінґ (праворуч) розмовляє з головою палатної комісії способів і засобів демократичним конґресменом Вілбуром Д. Міллсом в справі урядової програми лікарської допомоги старшим особам.

Вашинґтон. — Уряд през. Айзенгавера передав на розгляд Конґресу свою програму лікарської допомоги для осіб старшого віку. Здійснення цієї програми мало б коштувати 1,200,000.000 дол. річно і цей кошт був би покриваний спільно і федеральним урядом і стейтами. Згідно із цим пляном, із цієї федерально-стейтової допомоги мали б користати всі особи у віці понад 65 літ, управнені до пенсії із фонду Суспільного Забезпечення, як теж інші особи, які не заробляють більше як 2.500 дол. річно (або 3.800 дол., якщо вони одружені) і платять 24 дол. річної вкладки на Фонд лікарської опіки. Учасники цієї програми лікарської допомоги мали б заплачені кошти лікарської і шпитальної опіки, що перевищають 250 дол., згл. 400 дол. для одружених осіб річно. Програма передбачає оплачування шпитального лікування на протяг 180 днів, фахову медичну опіку дома на протяг 365 днів, операції, лябораторійну службу і пересвітлювання рентґеном до висоти 200 дол., і лікування зубів та закуп приписаних ліків до 350 дол. Забезпеченеві поліси на лікування мали б бути закуповувані в приватних асекураційних компаніях, з тим, що половина їх коштів була б сплачувана з федерально-стейтових фондів. Ціла програма була б адміністрована стейтами на базі загального пляну опрацьованого Федеральним Департаментом Здоров'я, Виховання і Суспільної Опіки. Стейтова влада уповноважнювала б із свого боку приватні асекураційні компанії виконувати функцію її аґентів в рямцях запланованої програми лікарської опіки для осіб старшого віку. Запропонований урядом плян цієї опіки викликав спротив і критику збоку демократичних кіл Конґресу. Вони заявляють, що цей плян коштуватиме державу набагато більше, як проєкт цієї ж лікарської опіки, запропонований республіканським конґресменом А. Дж. Форандом. Критично поставилися до урядового пляну теж робітничі спілки — репрезентант яких Джордж Міні заявив, що найбільшу користь із цієї лікарської опіки для старших осіб матимуть асекураційні компанії. Секретар суспільної опіки Артур С. Флеммінґ обраховує, що з пропонованої урядом лікарської опіки для осіб старшого віку буде користати 12,500.000 осіб з-поміж усіх 16,000.000 громадян, які закінчили 65 років життя. Якщо б Конґрес розглянув урядову програму своєчасно і без довших дебат, то програма лікарського забезпечення для старших осіб могла б бути започаткована вже з днем 1 липня 1961 року.

МІНІСТЕР МИХАЙЛО СТАР ВИСТУПИТЬ НА ІМПРЕЗІ, ЩО ПОПЕРЕДИТЬ РІЧНІ НАРАДИ ГОЛОВНОГО УРЯДУ УНС В ТОРОНТІ



Мін. Михайло Стар

Торонто, Канада. — Міністер праці Канади Михайло Стар виступить тут в неділю 15-го травня ц. р. в авдиторії УНО при вулиці Каледж о год. 8-ій ввечері на культурній імпрезі, що попередить річні наради Головного Уряду Українського Народного Союзу, які почнуться тут в готелі Кінґ Едвард Шератон наступного дня, в понеділок 16-го травня, і триватимуть впродовж тижня. Імпрезу влаштовує відкрита минулого року Канадійська Канцелярія УНСоюзу і в її мистецькій частині крім місцевого квартету ‚Верховина' візьмуть гостинну участь оперова співачка Марія Лисогір, директор Українського Театру в Америці Йосип Гірняк, що виступить в ролі „Гриця Зазулі", та письменник-фейлетоніст Іван Керницький, усі з Ню Йорку. Річні наради Головного Уряду УНСоюзу відбудуться цим разом в Торонті з виразною метою підкреслити увагу, яку приділює тепер УНСоюз до свого росту і розвитку в Канаді, що з відкриттям Канадійської Канцелярії в Торонті став підкреслено американсько - канадійською організацією. Річні наради в Торонті вперше в історії УНСоюзу зберуть на канадійській землі всіх членів Головного Уряду, в якому Канада має тепер статутово забезпечених двох репрезентантів. Цю ролю виконують тепер головний контролер інж. Володимир Коссар та головний радний Богдан Зорич, що були обрані на останній конвенції УНСоюзу два роки тому найбільшою кількістю голосів та які є рівночасно керівниками Канадійської Канцелярії УНС.

НАТО СТВЕРДЖУЄ ПОВНУ ЄДНІСТЬ І ЗГОДУ В СВОЇХ РЯДАХ

Істанбул. — 15 міністрів закордонних справ членських держав Організації Північно-атлянтійського пакту (НАТО), які переводили конференцію в Істанбулі від 2 до 4 ц. м., ствердили в заключному комунікаті повну внутрішню єдність і одностайність поглядів в тій могутній оборонній організації Заходу та ріст сили того бльоку. У виданому комунікаті висловлюється „надію", що конференція „на вершинах", що збереться 16-го травня ц. р. у Парижі, доведе до покращання міжнародних взаємин, але тут же стверджує, що єдність західнього фронту є першою передумовою для осягнення цієї цілі. В дальшому держави НАТО заперечують пропаґандивну демагогію Совєтів, наче б тільки Совєти бажали собі „генерального і повного" міжнародного роззброєння та закидають Совєтам, що вони не проявили ніякого бажання на конференції роззброєння в Женеві переговорювати над практичними способами, як дійти до тієї цілі. З свого боку НАТО цілком підтримує становище західніх членів на Женевській конференції роззброєння, що тільки ступневе переводження роззброєння під ефективною міжнародною контролею може довести до цілі, як її формулює резолюція Генеральної Асамблеї ОН з 20 листопада 1959 р. В дальшому, НАТО п'ятнувало совєтську очорнюючу і нацькувальну кампанію проти Німецької Федеральної Республіки та інших членів НАТО, звернувши увагу, що воно не вміщається в поняття співіснування. НАТО підтвердило своє становище з 16 грудня 1958, що розв'язання проблеми Німеччини може бути переведене тільки через з'єднинення її на базі самовизначення. Другу частину свого комунікату міністри закордонних справ НАТО присвятили внутрішнім справам НАТО, ствердивши з задоволенням, що виправдала себе система внутрішньої консультації і що взаємини між членами НАТО затіснились. Рада НАТО, якою є спорадичні з'їзди міністрів закордонних справ, наряджувалась в Істанбулі під кутом конференції „на вершинах" та ствердила, що три голови західніх урядів, які стрінуться там з Хрущовим, виступатимуть одностайно в повній гармонії поглядів на найважливіші міжнародні проблеми.

ПІДГОРНИЙ ЗАМІСТЬ КИРИЧЕНКА У ПРЕЗИДІЇ КОМПАРТІЇ



Олексій Кириченко — Фрол Козлов

Москва. — Серед членів керівної кліки на Кремлі переведено нові зміни, при чому вони охопили совєтський уряд, 14-членну Президію партії, партійний Секретаріят і державну Комісію планування. Флора Козлова перенесено з становища одного з віце-прем'єрів до Секретаріяту Центрального Комітету Компартії СССР, а на його місце призначено дотеперішнього голову Комісії плянування, Алексєя Н. Косиґіна. Місце Косиґіна в Комісії плянування зайняв Владимір Н. Новіков. З Президії Компартії викинено зовсім Олексу І. Кириченка і Ніколая І. Бєляєва. Кириченко, який був наступником Хрущова на становищі керівника компартії в Україні і після того робив партійну кар'єру в Москві, чомусь то втратив ласки у Хрущова і був перенесений в половині січня ц. р. на партійного керівника до Ростова. В той сам час перенесли Бєляєва до Казахстану, де він теж — в очах московської кліки — не склав іспиту. Крім Косиґіна покликано до партійної Президії малороса Миколу В. Підгорного і дотеперішнього прем'єра Російської ФССР Дмітрія С. Полянського, який недавно грав ролю „боса" над „прем'єрами" інших республік СССР під час їх відвідин в Америці. Одинока жінка в партійній Президії Єкатерина А. Фурцева стала на місце Ніколая А. Михайлова міністром культури в уряді СССР. Зате вона перестала бути членом партійного Секретаріяту, як перестали ними бути також Аверкій Б. Арістов, що залишився у партійній Президії, і Пйотр Н. Поспєлов, партійний історик і кандидат на члена Президії. Обох останніх перенесено до Центрального Комітету Російської ФССР. Одним із віце-прем'єрів призначено Ніколая Г. Іґнатова. Всі ці зміни проголошено після одноденної сесії Центрального Комітету в середу 4-го ц. м. Коментуючи ті зміни — західня преса звертає увагу головно на два моменти: 1. Хрущов залишився на своїх становищах прем'єра і першого секретаря партії, будучи таким чином надалі фактично вирішним диктатором на Кремлі і 2. Хрущов дещо „відмолодив" кремлівську верхівку, надавши зокрема більшу повагу і більші впливи в партії Фролові Р. Козлову, що його він свого часу назвав був своїм майбутнім наступником. Зрештою — трудно зорієнтуватись, які інтриги за кулісами довели до цих змін. На внутрішню ані закордонну політику Москви ці останні зміни не матимуть ніякого впливу, бо це тільки пересування фігурок на тій самій шахівниці.

Ніксон хотів би мати Рокефеллера за свого партнера у виборах

Ню Йорк. — Віце - президент Ричард М. Ніксон 4-го травня в нюйоркському Колізею відкрив світову виставку-ярмарок ЗДА і при цій нагоді склав кілька політичних заяв в розмові зі знайомими та на короткій пресовій конференції. Він заявив, що нюйоркський губернатор Нелсон А. Рокефеллер був би найсильнішим кандидатом на віце-президента ЗДА, як про це думають майже всі республіканські провідники." Республіканські провідники вірять, казав Ніксон, що Рокефеллер має великі симпатії серед виборців і зміцнив би республіканський виборчий список". Але Рокефеллер ще того самого дня в Олбані повторив давніші свої заяви про те, що він не змінив своєї думки і не думає кандидувати на становище віце - президента, яке не має жадної виконної влади. Ніксон сказав про себе, що він, якщо не буде найменований на кандидата на президента, то не буде старатися про віце-президентуру. Віце-президент снідав із колишнім президентом Гербертом Гувером, а на пресовій конференції висловив своє здивовання і вдоволення з висліду правиборів в Індіяні, де він дістав більше число голосів від демократичного кандидата Джана Ф. Кеннеді. Опитування передбачали, що Кеннеді дістане від 55 до 58% голосів, а Ніксон тільки 42 до 45%, а в дійсності сталося навпаки. Ніксон сказав до демократа посадника Роберта Ваґнера, що правду висловив колишній президент Гаррі Труман, коли говорив, що „найкраще опитування — це самі вибори".

Совєти погоджуються на студії над контролею атомових вибухів

Женева. — Совєтський Союз погодився на англо-американську пропозицію, щоб перевести низку експериментальних підземних атомових вибухів, потрібних для устійнення можливости контролювання таких підземних вибухів. До цього часу не винайдено ще таких прецизійних підслухових апаратів, які могли б схоплювати підземні атомові вибухи й відрізнювати їх від звичайного землетрусу. Представник СССР на тридержавній конференції в справі припинення атомових вибухів, Сємйон Царапкін, оприлюднив згоду Москви на експериментальні підземні вибухи на 202-му з черги засіданні Женевської конференції, що радить вже від 30 жовтня 1958 року. Всі три держави — ЗДА, Англія і СССР — учасники тієї конференції погодились вже також щодо дати 11-го травня ц. р., коли-то в Женеві знову зійдуться атомові учені для виготовлення програми дослідів над удосконаленням підслухових апаратів. Совєти настоюють, щоб три названі держави, припинивши всякі дальші атомово-водневі вибухи в повітрі, на землі і під водою, проголосили водночас „мораторію" на 4 або 5 років на всі підземні вибухи. ЗДА й Англія погоджуються в принципі на таку мораторію, але на куди коротший термін. Нерозв'язаною є ще теж проблема — скількости міжнародних інспекторів на території СССР та скількости контрольних інспекцій. Це найболючіший для большевиків пункт з уваги на їх патологічний страх перед „шпигунами".

Кеннеді і Гомфрі дебатували на телевізії в Західній Вірджінії

Чарлзтон, Західня Вірджінія. — Два демократичні кандидати на президента сенатори Джан Ф. Кеннеді і Ґюберт Гомфрі цілу годину дебатували про свої програми на телевізійній стації, і з тих дебат виявилося, що їхні програми малощо різняться між собою. Розходження між Кеннеді і Гомфрі виявилося тільки тоді, коли сенатор Кеннеді говорив про нечесну боротьбу проти нього деяких політиків внаслідок його католицької релігії, як це виявилося під час правиборів в інших стейтах. Сен. Кеннеді признав, що важке є його становище у правиборах у Вірджінії, які відбудуться у вівторок 10-го травня, бо той стейт є у великій більшості протестантськ и й. Кеннеді сказав, що програна у Вест Вірджінії може мати для нього злі наслідки. Сен. Гомфрі казав, що вислід правиборів в цьому стейті не матиме для нього значення, бо він піде на номінаційну конвенцію до Лос Анджелес в дні 11-го липня без огляду на те, чи матиме за собою 200 голосів делеґатів, а сен. Кеннеді аж 500, які і так не дадуть ще потрібної більшости до найменування кандидата на президента.

Перед нами роки добробуту, якщо припинимо ріст інфляції — каже секретар торгівлі

Вашингтон. — На зборах Торговельної Палати ЗДА промовляв секретар торгівлі Фредерік Г. Мюллер і передбачав добробут в найближчих роках, якщо „марнотратники" не матимуть успіху і не збільшать федеральних видатків в цьому виборчому році, хотячи приподобатися виборцям. Найближчі роки дадуть нам збільшену економіку, коли не буде зросту інфляції внаслідок цього, що буде дефіцит у федеральному бюджеті. Подібно говорив і президент Айзенгавер, домагаючися, щоб Конґрес не керувався в цьому році тими арґументами, які можуть бути корисні у виборчій кампанії. Президент рекомендував політикам керуватися у своїх діях тривкими засадами, а не тимчасовою доцільністю. Голова Торговельної Палати ЗДА Ервін Д. Кенгель казав, що ЗДА стоять перед численними рисковними кроками, до яких він зарахував нуклеарну війну, ліквідацію своїх особистих політичних вольностей, втрату проводу в світі, можливість дорогої економіки, опертої не на вільній конкуренції і слабохарактерність та занепад.

Студентські демонстрації створили в Туреччині атмосферу напруження

Істанбул. — У Туреччині назверх панує спокій, але ніхто не знає, як довго він триватиме і чи започатковані студентами публічні демонстрації проти теперішнього режиму прем'єра Аднана Мендереса не повторяться у ще нагальнійшій формі, або чи вони не дадуть товчка до заворушень ширшого характеру — стверджують закордонні обсерватори в Туреччині. Покищо існує в двох найбільших містах Туреччини — Анкарі й Істанбулі—виїнятковий стан, проголошений на час трьох місяців, з забороною всякої політичної діяльности існуючих партій. Аднан Мендерес відмовляється йти на будь-які поступки опозиційній Республіканській партії, що її очолює колишній турецький президент ген. Ісмет Іноні, який з свого боку твердить, що Мендерес хоче взагалі позбутися всякої опозиції, щоб збереґти себе при владі. Закордонні обсерватори вважають, що в цьому спорі поважну ролю грає давня особиста ворожнеча між теперішнім президентомдентом Селялем Баяром та Ісметом Іноні. Від часу останніх студентських демонстрацій Селяль Баяр не забрав публічно слова, а тільки прем'єр Мендерес натаврував демонстрації, як виступ „ледарів і безробітних", що викликало обурення серед студентів. Можливо, що з від'їздом з Істанбулу чужинецьких дипломатів, які з'їхались були на конференцію НАТО, уряд поведе нові репресії проти опозиції. Амбасадор ЗДА Флечер Воррен заперечив, наче б він мав розмову з Мендересом.

Ізраїльсько-арабський спір ускладнив справу допомоги закордонові

Об'єднані Нації. — Банкова комісія в американському Конґресі має поважні труднощі з вистилізуванням чартеру для нової агенції, що її рішено покликати до життя, а саме — Асоціяції для міжнародного розвитку, що має мати більйоновий основний капітал. Ця Асоціяція має стати допоміжним органом для Світового Банку, який з черги оперує передусім американськими капіталами. Отож згадані труднощі виринули у зв'язку з тим, що деякі впливові члени конґресової Комісії домагаються введення в чартер тієї Асоціяції клявзулі, що не можна давати позичок З'єдиненій Арабській Республіці, поки вона не припинить теперішнього бойкоту ізраїльських кораблів, що хочуть користуватися Суезьким каналом. Інші члени Комісії і американський уряд противляться такому застереженню, бо воно автоматично виключило б взагалі будь-яку співпрацю названої фінансової установи з усіми арабськими країнами.

„Тризуб" гратиме рішальні змагання фіналу Сходу та півфіналу ЗДА

В неділю 8-го травня, футболісти „Тризуба" зустрінуться у відплатних фінальних змаганнях Сходу та півфіналу цілих ЗДА зі сильним противником гор за Чашу Ф. К. Фол Рівер. Змагання ці відбудуться на грищі „Тризуба" у Филаделфії. Перші змагання фіналу Сходу, що відбулися попередньої неділі у Фол Рівер, Масс., закінчилися нерішеною 1:1, не зважаючи на значну перевагу українців на чужому грищі. Цей вислід не був вірним відзеркаленням ходу гри і його завдячує Фол Рівер не тільки дуже добрим своїм дефензивним лініям, але і поганій погоді, яка сповільнювала і утруднювала атаки тризубівців на ворота. У відплатних і рішальних змаганнях, які на випадок потреби будуть навіть продовжені до вирішення переможця, „Тризуб" має всі шанси перемогти свого суперника принайменше різницею двох воріт. Крім технічної вищости „Тризуба" за цим промовляють такі фактори, як власне грище та піддержка своїх численних симпатиків. Все таки українським репрезентантам треба мати на увазі незвичайно сильні оборонні лінії противника, спеціяльно лівої сторони, та дуже доброго воротаря Ноґу, який притомно виловлює високі м'ячі та завжди своєчасно інтервеніює вибіґами при високих подачах. Після сподіваної перемоги „Тризуба", знаного у спортових кругах як Юкрейніен Нешенелс, українська команда зустріла б у фіналі гор за Чашу ЗДА футболістів С. К. Ківкерс з Лос Анджелес.

В АМЕРИЦІ

● **Віце-президент Ричард М. Ніксон** заявив, що президент Айзенгавер йому говорив про можливість Ніксонового заступства на конференції в Парижі, бо хотів цим способом остерегти Хрущова, щоб не протягав конференції поза один тиждень, бо знає, що совєтський прем'єр не схотів би конферувати з віце-президентом.

● **Чотири голови робітничих спілок** називають сенатора Джана Ф. Кеннеді „приятелем робітництва". До цих робітничих провідників належить: голова спілки залізн. телеграфістів Дж. Е. Лейті, голова міжнародного братства електричних робітників — Гордон Фріман, голова спілки залізничих працівників — Майкел Фокс і президент братства залізничих портерів — Гаролд Кротті.

● **Америкен Тобако Компані,** яка виробляє цигарки Лакі Страйк, Пол Молл, Гіт Парейд і Теритон, в перших трьох місяцях цього року мала чистого прибутку 13,511,000 долярів, а в 1959 році в тому самому часі її прибутки нетто становили 12,-818,000 долярів. Цього року продано товарів на суму 275,070,-000 дол., а в тому самому часі 1959 року на — 261,566,000 дол.

● **Головний поштмайстер Артур Е. Соммерфілд** повідомив Конґрес, що восени цього року поштовий департамент видасть окрему марку з приводу 100-річчя з дня народження польського піяніста — державного мужа Ігнатія Падеревського, який народився 6-го листопада 1860 року, а помер в червні 1941 року в Ню Йорку і є похоронений на Крайовому цвинтарі в Арлінґтоні коло Вашинґтону.

● **Комісар поліції великого Ню Йорку Стіфен П. Кеннеді** повідомив, що в перших 4-ох місяцях ц. р. число смертних випадків на вулицях цього міста значно зменшилося в порівнянні з минулим роком і виносило 175, а в тому самому часі 1959 року в автових катастрофах згинула була 251 особа.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

● **Перша річна конференція Ієрархії Української Католицької Церкви в Канаді** відбулася у Вінніпеґу в четвер дня 31-го березня ц. р. Приявні на ній Владики вирішили скликати на 1962 рік Провінційний Собор Вінніпеґської Митрополії з метою узгіднити право Української Католицької Церкви в Канаді з приписами нового канонічного права Східньої Церкви та вимогами релігійного і національного життя українців Канади. Собор мав би відзначити 50-річчя установлення першої Української Католицької Епархії в Канаді та закінчитися Евхаристійним Конґресом у Вінніпеґу.

● **Центральна Управа Союзу Українок Канади** вирішила відбути в цім році свій всеканадійський з'їзд у Торонті. З'їзд відбудеться водночас із з'їздами інших складових організацій Союзу Українських Самостійників і буде першим таким з'їздом Союзу Українок Канади на Сході Канади. Він обере нову центральну управу тієї жіночої організації на найближчі два роки та розробить пляни дальшої її праці. Тепер очолює ЦУ Союз Українок Канади пані Софія Василишин.

● **Авторський Вечір Олега Лисяка** відбудеться в п'ятницю, дня 6 травня ц. р., в залі Літературно - Мистецького Клюбу в Ню Йорку. Під час вечора будуть читані уривки з нового роману письменника „Люди такі, як ми", що друкується тепер у Торонті у В-ві „Гомін України", як теж будуть відспівані композиції на його слова і виступить сам автор із заключним словом. Участь у вечорі братимуть: Лідія Бульба, Віра Левицька, Марія Лисяк, Богдан Паздрій і Ярослав Пінот-Рудакевич. Початок о год. 8-ій веч.

У СВІТІ

● **Протестантська місія** в малій закутині східньо-африканської Уґанди, що є під протекторатом — фактично колоніяльно-адміністраційним правлінням Англії дістала від канадійського архітекта Гастона Ґаніє з Монтреалу каплицю, яка архітектурно нагадує старинні могили тамошніх королів-ватажків. Великий образ до цієї каплиці подарував інший мешканець Монтреалу, артист Франсіско Ґвардо. Гастон Ґаніє зробив цей дарунок у пам'ять своєї дружини.

● **В З'єдиненій Арабській Республіці,** себто в Єгипті і Сирії почнеться у вересні цього року перший тамошній перепис населення. Покликана урядом до життя Центральна статистична комісія переводитиме впродовж місяця пробний перепис задля вишколення службовиків.

● **В Англії спеціялісти** лікарі-психіятри розпочали акцію проти того, щоб загально практикуючі лікарі-інтерністи займались лікуванням також умово хворих. Вони твердять, що стосування т. зв. психотерапевтичних метод вимагає фахової підготови і лікувального досвіду. На цю тему завелась в англійських фахових журналах полеміка.

● **У Південній Кореї** розв'язано т. зв. Студентський оборонний корпус, сформований за режиму кол. президента Синґмана Рі. Цей оборонний корпус був подуманий радше для пропаґандивних цілей, як військово-оборонних. Після того, як саме студенти перевели в Південній Кореї революцію проти уряду Синґмана Рі, Студентський корпус став цілком анахронічною формацією. — Іншою важливою подією в Південній Кореї було арештування колишнього міністра внутрішніх справ Чой Ін Кю, головного винуватця пофальшування останніх президентських виборів, що спричинило криваві студентські заворушення і димісію Синґмана Рі.

● **Східньо-німецькі комуністи** хваляться, що цього літа, після закінчення шкільного року 80% абсольвентів середніх шкіл зголоситься до так званих „вступних церемоній комуністичної молоді", які насправді є „ідеологічним перевишколом" молоді. В минулому році нібито тільки 70% молоді зголосились туди, але насправді всю молодь силою заганяють до таких комуністичних імпрез.

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917. — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25.—Jersey City and Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.
Передплата: На рік — $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. — В Джерзі Сіті і закордоном: - На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. — Для членів У. Н. Союзу, чоловіків і жінок. — 65 центів місячно. — За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Статті, дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки годі, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Адреса: SVOBODA", P.O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Турботи ЗДА з союзниками

„Ми потребуємо їх, а вони потребують нас" — це основна теза, що на ній спирається майстерно розбудована сіть американських військово - політичних союзів. Але ця теза, на жаль, не заперечує правди, якою є вічні турботи Америки з її союзниками. Ці турботи — різного характеру. Одні стосуються претенсій збоку союзницьких урядів, як ось, наприклад, Франції щодо зрівняння її з Англією в ділянці американської атомової допомоги, — інші походять від спорадичних голосів преси й акції т. зв. громадських кіл у союзницьких країнах, як ось в Англії, що потурають демагогічному гаслові „янкі ґов гом". Окремою категорією турбот ЗДА з союзниками є така внутрішня їх політика, яка суперечить американській політичній філософії і дискредитує Америку, як чемпіона демократичної волі й справедливости.

Таким чином, хоч Америка ні в чому не була винна, коли на Кипрі шаліла підпільно - революційна боротьба греків проти англійського колоніяльного правління, Америка, як союзниця Англії, Греції і Туреччини, опинилась була в дуже незручній ситуації. По нинішній день в очах арабського світу на Америку падає тінь, як на союзницю Франції, що не всилі відірватися від колоніяльної системи правління в Альжирі. Шануючи принцип невтручання у внутрішні справи інших країн, Америка може вживати щонайвище делікатних закулісових дипломатичних ходів, щоб приводити до компромісового розв'язування таких конфліктів. Але інколи буває дуже трудно — мовчати.

Так було, наприклад, у випадку, коли авторитарне правління вірного американського союзника й хороброго борця проти комуністичних аґресорів, південно - корейського президента Синґмана Рі перетягло струну і привело до бурхливих студентських демонстрацій, що скінчилися сотнями вбитих та поранених. Державний департамент публічною деклярацією недвозначно засудив фальшування президентських виборів у Південній Кореї і став по стороні ребельянтів, рекомендуючи тій країні завернути на шлях дійсної демократії. Ця політична інтервенція дала напрочуд благодатні наслідки: старий Синґман Рі, відомий із своєї впертости, наприклад, у справі поладнання старого спору з Японією, теперішнім союзником Америки, послухав рад американського амбасадора і в Кореї настав спокій, використовуваний для переведення реформ по лінії демократизації. Престиж Америки, як оборонця ладу і демократії, в очах корейців і всіх східньо - азійських народів надзвичайно зріс.

Перемога південно - корейських студентів заохотила опозицію в Південному В'єтнамі і в Туреччині домагатися демократизації тамошніх режимів. Хоч у кожній з тих трьох країн внутрішні відносини відмінні, як Синґман Рі, так і президент Південного В'єтнаму Нґо Дінґ Дієм і турецький прем'єр Аднан Мендерес, є завзятими борцями проти комунізму і вірними союзниками Америки. Але всі вони є людьми „твердої руки", і гаслами антикомунізму прикривають репресії проти кожної опозиції. Це ставить Америку в трудну ситуацію.

Ричард Ніксон, вернувшися 15-го травня 1958 р. з подорожі по Південній Америці, де зустрічався з закидами, що ЗДА підтримують диктаторів, радив, щоб союзникам-диктаторам холодно стискати руку, а союзників - демократів сердечно обіймати. Але в політиці годі обмежитися самим лише манифестуванням свого відношення куртуазійними нюансами. Америка потребує сильних союзників. Проблема зводиться до того, чи режими „сильної руки" завжди дають дійсну силу державам. Король Фейсал і Нурі ас Саїд правили залізною рукою — і згинули, віддавши Ірак на поталу новому комунізуючому режимові Абдул Карім Кассіма. У цій складній ситуації потрібна гнучка й активна політика, щоб не наразитися ні на закид інтервенції, ні на закид потурання режимам, які нехтують принципами громадянських свобід.

Незнищенний націоналізм

У днях 26 і 27 квітня ц. р. відбувався в Києві черговий пленум Центрального Комітету Комуністичної партії України, присвячений станові т. зв. ідеологічної, тобто партійно-агітаційної роботи та обговоренню заходів для її поліпшення. У пленумі, крім членів Центрального Комітету, брали участь секретарі обласних партійних комітетів, керівні працівники міністерств, республіканських відомств і організацій, які займаються питаннями ідеологічної роботи, завідувачі відділів пропаґанди й агітації, науки і культури, середніх і високих шкіл, редактори республіканських і обласних газет і журналів та начальники обласних управлінь культури. З доповіддю п. н. „Про стан ідеологічної роботи і заходи до її поліпшення" виступив один із секретарів ЦК КПУ А. Скаба, і порушені ним справи були головною темою обговорення на цьому пленумі.

Починаючи свою доповідь, Скаба заявив бундючно про „торжество ленінізму" в Україні та в інших країнах Совєтського Союзу, і ствердив, що „в нашій країні соціялізм переміг не тільки повністю, але й остаточно". Але всю цю „повну й остаточну перемогу соціялізму" заперечив у дальшому він сам таки, з'ясовуючи, з одного боку, зриви й недоліки в ідеологічній роботі на місцях, а з другого — вимагаючи безупинної і наполегливої боротьби з „капіталістичними та релігійними пережитками і з буржуазною націоналістичною ідеологією".

Ситуацію, створену пресловутим „торжеством ленінізму" яскраво схарактеризував сам Скаба й інші учасники пленуму досить песимістичними ствердженнями про „низький ідейно - політичний рівень багатьох наукових праць", про „безбарвність і немічність" літературних, кінових і театральних творів, які „не хвилюють серця людей, не збуджують їх думку" та про інші недоліки в ідеологічно - політичному вихованні „радянських людей".

Але найосновніше заперечив Скаба свою залву про „повну й остаточну перемогу" ленінського соціялізму в Совєтському Союзі, в тому числі і в Україні, своїми ж таки закликами про „необхідність посилити боротьбу партійних організацій з релігійними пережитками" і про конечність „бойової, наступальної" пропаґанди, „непримиренної до будь-яких проявів буржуазної, націоналістичної ідеології". Про яку ж бо повність і остаточність перемоги ленінізму може бути мова, коли Скаба, провідний в Україні спец з ідеологічних питань заявляє, що „в період розгорнутого будівництва комунізму з особливою гостротою постає питання боротьби проти залишків і традицій старого експлуататорського устрою, боротьби з пережитками капіталізму в свідомості людей". Тож про поразку, а не про перемогу свідчить його ж вимога посилювати боротьбу з українським буржуазним націоналізмом, і то всіми доступними засобами: пресою, радіом, телевізією й усною пропаґандою.

Як би не підходити до цих безупинних на протязі понад сорок років закликів совєтських намісників в Україні до безоглядної боротьби з залишками капіталізму і до знищення українського націоналізму, вони свідчили і свідчать переконливо тільки про те, що націоналізм був і є живим і рішальним фактором у поневоленій Москвою Україні.

МІЖ КАПІТОЛЕМ І БІЛИМ ДОМОМ . . .

ДЕ ҐОЛЕВА ТРІЮМФАЛЬНА ПУТЬ

Кожна „велика" візита в столиці Америки, а всіх їх не порахувати — має свій характер, і завжди ряд причин чи обставин обумовлюють цей характер. Відколи, в п'ятницю 22-го квітня, в саме полудне, пролунав 21 гарматний постріл на Вашинґтонському летовищі, президент Франції де Ґоль почав тріюмфальну путь по столиці, а прийняття, яким його зустрічали, рівні були тільки вітанню британської королеви пару років тому назад. Були цьому причини: глибші і зовнішні, історичні, сентиментальні, товариські й політичні . . . Всі разом грали в користь де Ґоля.

Прегарний соняшний день зустрів французького гостя: він запрошував людей на вулицю і додавав блиску параді. Полуднева пора — пора перерви і проходів для урядовців вашинґтонського середмістя, а ще й офіційно продовжений час перерви додали нові тисячі вітальників. А десятки тисяч туристів, що вже почали сезон у столиці, теж не могли пропустити такої атракції і з самої цікавости творили значну частину „публіки". Сімнадцять оркестр розставлено вздовж парадної дороги і, мабуть, вдвоє більше, як звичайно, військових відділів маршувало в поході.

Але не тільки ці зовнішні, почасти випадкові причини творили атмосферу прийняття де Ґоля. В американському громадянстві твердо закоренився історичний сентимент до французів. Здається, колишня слабість Франції, ще з часів колонізації Америки, дала початок добрих сусідських відносин між теперішньою Америкою і Францією. Франція 17-го і 18-го століть уже почала втрачати силу, потрібну для колонізаційного розмаху. Вона мусіла звертати пильнішу увагу на близькі, европейські проблеми і дозволила Великій Британії стати сильною ногою в Північній Америці. Тому то американські колоністи не мусіли повставати проти Франції, коли воювали за свою незалежність: їх обурення було звернене проти Англії. І навпаки, Франція підтримувала американську революцію інтриґами, потаємною грошовою допомогою і приватними військовими силами зі славним маркізом де Лафастом, і так від самого початку здобула собі приязнь американців. Де Ґоль не забув підкреслити Лафастову історію і склав вінок під його пам'ятником навпроти Білого Дому. Ламаючи звичай, президент Айзенгавер теж був присутній при цій церемонії, щоб відзначити американську вдячність французькому маркізові.

Америка і Франція мають також спільні ідейні традиції: адже ж це у Франції наперед ширили філософи ті ідеї рівности всіх людей і їх право на волю, що пізніше лягли в основу американської Деклярації Незалежности з 4-го липня 1776 року, а ще пізніше — французької Деклярації Прав Людини і Громадянина на початку французької Революції. Це був французький архітект Лянфан, що проєктував пляни столичного міста Вашинґтону, хоч з американським розмахом, але за французькими взорами. Це з Францією зробила Америка у 1803 р. найкращий у своїй історії „бизнес", коли купила за невеликі гроші всю середню частину теперішніх ЗДА — від Нового Орлеану на півдні до Канади на півночі. То французький подарунок у вигляді статуї „Свободи" стоїть при вході до Нюйоркської пристані . . .

Впродовж історії не було між Америкою й Францією справді поважних конфліктів, зате традиційний і сильний був союз їх у біді — під час першої і другої світових воєн і американська кров густо скропила французьку землю. Сам де Ґоль був героєм спільних змагань і навіть товаришем зброї Айзенгавера.

Де Ґоль прибув до столиці ЗДА, будучи на вершині своєї популярности і з великим престижем у світі. Перед тим він приймав Хрущова, а потім з тріюмфом відвідував Англію й Канаду. Треба здогадуватись, що час його візити не був випадковим.

Напередодні конференції „на вершинах" у Парижі, господарем якої буде де Ґоль, іде дипломатична гра. Уже тепер, після розмови з Хрущовим і Мекмілленом, президент Франції грає ключеву ролю. До своєї офіційної державної візити, яка є головно церемоніялом, він додав розмови з Айзенгавером, що можуть рішати про долю світу. Це тільки додає сенсаційности до його відвідин.

Але у відносинах між ЗДА й Францією не завжди панувала ідилія. Ось, наприклад, Америка по своїй свободолюбній традиції не дуже згідна з французькою політикою в Африці, головно в Альжирі. Америка також традиційно не любить „стронґменів", що все символізують для неї диктатуру. Не можуть американці не признати, що Франції придасться такий „сильний муж", а все ж таки їх демократичне серце не є з ним. А де Ґоль, як відомо, любить іти своїми шляхами і обстоювати свою індивідуальну думку. Ще під час війни був він таким „тробел - мейкером", що головно Черчилові спричиняв багато клопоту. На цілі роки усунувся він в тишу приватного життя, аж тепер вийшов знову на публічну арену з маркою „мужа французької долі".

Так ось, сентимент до Франції, почуття поваги політичної ситуації і сенсаційність де Ґолевої появи — все це разом творило характер відвідин і прийняття французького президента. До того державна візита означає завжди „товариську подію" в столиці. А на тому полі французи мають неперевершену репутацію майстрів. Французький амбасадор і мадам Альфан зуміли гідно піддержати цю славу. Тому й на товариському відтинку очікувано блискітливих імпрез.

І так дорога гостя з летовища до Блер Гавзу, цього офіційного гостинного дому американського уряду, була демонстрацією де Ґолевого тріюмфу в цій країні. У чорній Президентовій лімузині стояв він більшість дороги поруч Айзенгавера, великий, трохи тяжкуватий з обличчя так дуже подібний до своїх незчисленних шаржів, і флегматичним рухом руки вітав глядачів. Постаті двох президентів у відкритому авті, здається, турбували охоронців, що заповнили чергове авто; агенти бистро перевіряли очима глядачів по обидва боки вулиць. Але стільки й видно було охорони. Ніхто не чув, щоб якихось вашинґтонських французів чи інших чужинців запросили на відпочинок на якійсь американській Корсиці.

Чотири дні де Ґоля в столиці були виповнені офіційними прийняттями навперемінну з політичними розмовами. Вже першого дня пополудні обидва президенти стрінулись у Білому Домі на першу дискусію в чотири очі. Увечері того ж дня Президент і місис Айзенгавер приймали гостей парадною вечерею; так почалася програма, не інша, як звичайно: вінок Лафастові, прийняття преси, дипломатичного корпусу й гостей у французькій амбасаді, ввечері парадний обід Ніксонів на честь гостей і т. д. А потім подорож гелікоптером до Президентової фарми в Гетисбурґу, на дальші розмови в Кемп Дейвід і т. ін. В понеділок знову сирени поліційних мотоциклів гуділи по місті, коли де Ґоль їхав до Конґресу на промову до обох палат, а потім залишав столицю. Чотири дні товариського блиску і важливих політичних розмов. Була це одна з тих візит, що держать столицю в піднесенні й напруженні.

Та ненадовго заспокоїлось місто: ледве був час замінити французькі трикольорові прапори новими, бо вже з другого кінця світу прилітав новий гість: екзотичний король Непалю з дружиною . . .

юст

Михайло Савчин, кол. УСС

СХИЛІМО ГОЛОВИ ПЕРЕД ЇХ ТІНЯМИ

(У 45-річчя бою УСС на Маківці)

Благословенні довіку,
Хто себе кров'ю вписав
В книгу безсмертя велику...

С. Плужник

У днях 29-го квітня — 2-го травня цього року минуло 45 років славного бою Українських Січових Стрільців на горі Маківці. У тому бою лягло 39 молоденьких УСС-ів та понад сотню було поранених. Коли порівняти ці втрати з пізнішими втратами в українських арміях, то це — не великі жертви. А все ж розумом і серцем Маківка зараховується до одного з найсвітліших побоєвищ у новітній історії нашої визвольної боротьби. Чому воно так?

Одвічна боротьба українського народу за своє визволення у той час — і не без нашої вини — не була ще популярна. Політичний світ не був нею зацікавлений, не співчував борцям України і не йшов їм з допомогою. Нерідко називали їх бунтівниками проти „правопорядку", порушниками рівноваги сил тощо. Словом, світ знав про Україну не багато, а власне стільки, скільки підшептували йому наші відвічні вороги.

Коли ж зважити, що з виступом УСС і австрійські військові штаби були насичені ворожими нам людьми, які робили все, щоб леґіон УСС знівечити, тоді стане зрозумілим, через яку темряву невігластва, злоби, плутанини і брехонь приходилось пробиватись УСС-ам. Між іншим, тими „приятелями", які від самого початку існування леґіону УСС, а особливо в часі його формування на кожному кроці нам шкодили, були польські впливові тоді чинники. На щастя, в леґіоні УСС знайшлася ідейна, патріотична наша молодь, яка знала, чого хоче і за що бореться.

Український прапор, під яким воювали УСС-и, від самого початку маяв у їхніх палких серцях і на ньому вогнем безмежної любови горів їхній клич: „За вільну, святу нашу Україну". Стрілецька пісня виразно окреслювала мету боротьби УСС:

Машерують наші добровольці
на кривавий тан,
Визволяти братів українців
з московських кайдан.

Тоді це була єдина в світі збройна українська формація, що мала перед собою ясну мету: боротьбу за визволення України!

У 1915 році, до бою на горі Маківці, майже вся Східня Галичина була під московською окупацією, і нікому тоді й не снилось, що через два роки прийдуть такі епохальні події, як березневі 1917 р. в Києві, а через рік після того листопадові у Львові, та події в Чернівцях і в Хусті чи Ужгороді. Тому то переможний бій УСС на горі Маківці викликав серед українців зрозумілу радість. Це ж бо був світлий тріюмф хоч і малої, але високоякісної української сили. Це ж бо була перша, — від програної 1709 р. під Полтавою — переможна битва українського війська з москалями. Цей бій перекреслив підсичуване ворогами недовір'я австрійських військових штабів, а високопохвальний наказ поставив леґіон УСС в ряди найкращих бойових одиниць. Таким чином і всі підшептувачі, юди - шахраї по австрійських військових штабах опинилися тоді в клопітливому положенню.

Перемогою УСС на горі Маківці, що досягла вершин героїчної леґенди, зрадів гноблений австро - польською владою український нарід. УСС розгромили москалів і здобули не тільки важливу ключову позицію, але й серця мільйонів українського народу, в тому числі тих, що були в москвофільському, зрадницькому таборі, — тих, що їх, неосвідомлених, запрягли до промосковського воза московські агенти. На нашу скромну думку, перемога на Маківці мала величезне значення також у дальшому ході подій на землях не тільки Західньої, але й Східньої України.

Увесь наш нарід по цей бік річки Збруча з великою пошаною ставився до героїв Маківки. Ця пошана росла і після першої світової війни, коли за нами був уже пройдений великий і славний „шлях боротьби і проб всенародного духа, непокори і геройських чинів". Тоді на Західній Україні кожний юнак і юначка уважали за честь і обов'язок відбути прощу до стрілецьких могил, героїв Маківки. Ішли туди з усіх закутин рідної землі, маршували з запальними піснями, що їх творили й співали ті, які там в завзятому бою впали. Можна сміливо сказати, що ні одне українське побоєвище не мало стільки відвідувачів, стільки зворушливо - сильних маніфестацій українського духа. І це найкраще говорить за те, кого і яку силу там заховано. А ця сила, це безмежна любов до України, це — патріотизм, піднесений до вершин жертви і геройської посвяти.

Добре знав про це ворог-окупант, тому всіми, часто брутальними засобами, — побоями, арештами та іншими „модерними" шиканами, не допускав людей до дорогих нам стрілецьких могил. Та використанням таких метод ворог не міг застрашити народу і — сльози прочан не переставали зрошувати прив'ялу на тих могилах траву і квіти. Але це не були сльози тільки жалю, сльози безнадії чи розпачу, навпаки, були вони виявом глибокої пошани, вдячности і всією глибиною серця відчутої гордости. Не смутком віяло від тих могил, бо не звичайні мерці там лежали, а славні герої довгожданої, поколіннями вимолюваної, відродженої військової — нехай і малої — сили нашого народу.

На цьому місці хочемо ще і ще раз сказати: Так, історія наших Визвольних Змагань обіймає роки 1914 — 1921. Коли ж деякі наші історики цього „не добачають" і цю історію починають з 1917 року, тоді дозволимо собі поставити такі болючі питання: Хто оту 25-тисячну масу нашої молоді в серпні 1914 року змусив зголоситися на терені Галичини до УСС? В ім'я чого герої Маківки, Лисоні та інших побоєвищ гинули? За які ідеали віддавали своє молоде життя? Чи жовто - блакитний український прапор, який 27-го червня 1915 р., з наказу сот. Дмитра Вітовського, замаяв на ратушевій вежі староккняжого города Галича був виявом вірнопідданчого духа Австрії та її цісареві? Ні, ні! Досить і цих питань, щоб визволитися з самообману і знайти правильну оцінку, віддати належне місце в історії тим, що з непроглядної темряви блиснули сонцем і стали початком всенародної пожежі.

Під час гореславної польської окупації Західньої України Маківка відігравала дуже важливу виховну ролю. І це зрозуміле. На прикладах світлих подій з минулого усі народи світу виховують своє молоде покоління. Пригадаймо хоч би наших сусідів — поляків. З якою дбайливістю і з якими результатами у вихованні молоді вони використовували леґіони Домбровського, Рацлавіце з Костюшком і Бартошом Гловацьким, леґіон Пілсудського з Раранчою і Рокітною і т. д. І не можна сказати, щоб ця акція сусіда не була повчальною і для нас. З добрим успіхом робили це і ми. І аж напрошується пригадати тут, що найкращі революціонери, патріоти і борці за волю України останніх десятиріч на Західній Україні: Федак, Луцейко, Пісецький, Білас, Данилишин, Лемик, Мацейко, Коссак, Грицай, Шухевич, Старух, Бандера і багато інших виховувались на традиціях Маківки і Лисоні, набиралися там сил і завзяття, на могилах героїв складали присягу вірности Батьківщині. Вони прагнули стати подібними до безсмертних УСС-ів Балюків, Черників, Вітовських і тому й самі стали невмирущими.

Ворог залізною, кривавою рукою загородив дорогу до стрілецьких могил на Маківці. Одночасно на різних мітинґах нашій шкільній молоді розказують московські агітатори про те, „як то вони „ґромілі петлюровцев" і інших „контрреволюціонерів". Подібний блюзнірський „разказ" чув і я в школі в Перемишлі, де був директором за першої большевицької окупації. Яке жорстоке насильство над почуваннями, над душею нашої дитини!

А що ж ми тут, на еміґрації? За Маківку ми вже навіть не згадуємо. Щораз рідше з'являються поміж нами ті уцілілі ще, недобиті учасники того славного бою. Часом з посивілими скронями проходять повз нас, майже непомічувані. А шкода, бо вже недалекий час, коли між нами і їх не стане. Може у цю 45-ту річницю славного бою проводи молодечих наших організацій „відчують потребу" сконтактуватися з його живими ще свідками і учасниками, з тими, колись молодими романтиками, що „як ішли в бій, то співали і зі співом умирали"!

Зорганізування зустрічі молоді з першими оборонцями в новітніх часах плюндрованої Москвою святої землі нашої не було б трудне, а виховна вартість з цього була б безсумнівна. А поки що всі ми, з вільних далеких світів, куди загнала нас недоля, схилімо голови в молитовному поклоні перед тінями борців, світлої пам'яті героїв.

Д-р О. Берест

ГІПНОЗА

(Леґенди і факти)

(1)

Велике зацікавлення гіпнозою в цілому світі, а особливо в Америці, спонукує мене поділитися своїми спостереженнями в цій ділянці. Мушу зазначити, що я сам не гіпнотизер, а гіпнозою цікавлюся тільки як наукою, що належить до так званої глибокої психології.

Поняття гіпнози тісно зв'язане з поняттям суґестії. Гіпноза неможлива без суґестії. Суґестія є певного роду зображеннями, які постають у нашій підсвідомості під впливом зовнішніх імпульсів, збуджують наші органи чуття. Наприклад, вид цитрини може викликати у нас збільшене виділювання слини. Але й саме зображення цитрини в нашій уяві може викликати такі самі наслідки. Це є приклад на так звану автосуґестію.

Все наше життя полягає в різного роду суґестіях. Ми зустрічаємо вперше особу і вона видається нам більше або менше приємною. Чому? Свідомо ми собі з цього не здаємо справи. Беремо вранці до рук газету. Все, починаючи від вступної статті до реклям на останній сторінці діє на нас шляхом суґестії. Кіно, театр, телевізія, література спираються на суґестивному діянні. Ви бачите і чуєте в телевізії, що якийсь там лік діє „скоро, скоро, скоро", і в цих трьох словах криється таємниця суґестивного діяння. Або вам кажуть, що якийсь там сорт пива виробляють при 2,000 ступнях температури. В тій хвилині ви забуваєте, що вода кипить уже при 100 ступнях, отже при 2,000 з пива не залишилося б і сліду!

Як діє реклямa шляхом суґестії подамо такий приклад. Ще перед війною в одному европейському часописі появилось оголошення: „Хто хоче бути здоровим, нехай п'є воду Гартвіґа". Люди купували ту воду, пили і почували себе здоровішими аж до часу, доки не довідались, що ту воду продавали ошуканці з водотягу!

А любов? Чи не спирається вона на суґестіях, що ведуть вас у чарівний світ ілюзій? Наймогутнішим чинником у викликуванні суґестій є людська мова. Виховання вдома чи в школі, також військовий вишкіл полягають головним чином у суґестії. А ось приклад так званої масової суґестії. В малому містечку в Еспанії появилися на пустому ринку два музики. Один почав свистати, а другий бити в бубон. З бічних вулиць позбігалися люди, і внедовзі потворилися пари, що в заворотному темпі почали кружляти. А знана історія з шевцем, що, як капітан Кепеніґ, люстрував військовий ґарнізон. Усі ошуканські трюки малих та великих жуликів спираються на суґестії.

Ми вже згадували, що зображення суґестивним шляхом можуть діяти на функцію певних органів. Сором і радість викликають підсвідомо почервоніння обличчя, страх — блідість і потіння. Бачимо, як підсвідомі зображення викликають функційні зміни, які можуть бути такі великі, що іноді навіть спричиняють смерть людини.

Одному молодому чоловікові на ім'я Брукс в Брукліні приснився його померлий учитель Галь, який заявив йому, що він, Брукс, помре 5-го грудня вполудне о год. 12-ій. Молодий чоловік так тим перейнявся, що, не зважаючи на всі заходи рідні та лікаря, дійсно 5-го грудня о 12-ій год. вполудне помер на серце. Чи так воно дійсно було я не знаю, але цей випадок і подібні інші описані в медичній літературі.

На понятті суґестії спирається поняття гіпнози. Маємо різного роду визначення поняття гіпнози. „Всі прояви гіпнози є наслідком суґестії, що постають у підсвідомості". Французький психолог Форель слушно вважає, що сила гіпнози лежить не в мозку гіпнотизера, а в суб'єктивному наставлені гіпнотизованого. В остаточному коріння гіпнози полягає в автосуґестії.

Спитаймо тепер, які явища пов'язані з гіпнозою і що ми можемо гіпнозою осягнути?

— Зажмурте очі! Ваші повіки, голова, руки, ноги щораз тяжчі. Вас огортає щораз більша сонливість, ви вже не чуєте дотику моїх рук. Ви вже спите, — говорить гіпнотизер і, як кажуть фахово, рапорт вже осягнений.

Кажемо загіпнотизованому, що він в даний момент знаходиться в кіні. Він буде сміятися або плакати, залежно від того, який фільм йому „показувати". Кажемо загіпнотизованому, що він знаходиться в пустині Сагарі. Він буде пітніти з гарячі, проситиме води. Коли дати йому цибулю і сказати, що то є яблуко, він буде смакувати її як справжнє яблуко.

— Ви є тепер пес! — каже гіпнотизер. І загіпнотизована особа стає на руки - ноги і гарчить, коли їй кажуть, що близько є кіт.

Перший об'яв гіпнози, коли гіпнотизер суґерує медіюмові: „Ви не можете рушити руками", — суґестивний параліч. Під впливом каталепсії тіло медіюма може зависнути в повітрі, сперте потилицею на одному кріслі і п'ятами ніг на другому кріслі.

Медіюмові можна наказати в стані гіпнози виконувати різного роду рухи — так званий суґестивний автоматизм. Чуття в стані гіпнози може або заникати (суґестивна анестезія), або збуджуватись (суґестивна гіперестезія). Всі чуттєві враження — смаку, дотику, зору, слуху, запаху, — в стані гіпнози можна довільно змінювати (суґестивні галюцинації).

Ми згадали про експеримент з цибулею. Та сама цибуля може видавати в гіпнозі запах фіялки, а біль зубів з наказу гіпнотизера може припинитись або загостритись. В стані гіпнози можна змінювати особовість медіюма: жінка прибере духових прикмет чоловіка і навпаки, доросла людина почуватиме себе дитиною або твариною.

Дуже цікавими є зміни функцій органів під впливом гіпнози. З фізіології знаємо, що певні функції органів контролюються підсвідомо (биття серця, виділювання сечі та шлункового соку, температура тіла та ін.). Це є т. зв. вегетативна діяльність органів. Але шляхом гіпнози ця діяльність органів може бути змінена.

(Далі буде)

Українська молодь Едмонтону в поклоні Т. Шевченкові

Українська молодь Едмонтону пішла слідами української середньошкільної молоді південно-західніх земель України, яка щороку вшановувала березневі роковини Т. Шевченка святочними концертами. Слідом за українською молоддю Торонта об'єднана українська молодь Едмонтону вшанувала Т. Шевченка концертом у неділю 10 квітня ц. р. в найкращій залі „Ювілейної Авдиторії", що її заповнила вщерть молодь, батьки і матері та українське громадянство. В концерті взяла участь молодь з Курсів Українознавства ім. І. Франка, Рідних Шкіл: УНДому, УНО, Пресвятої Евхаристії, катедрального храму св. Івана і св. Іллі, недільні школи двох останніх церков та молодь всіх молодечих організацій в Едмонтоні: Марійської Дружини катедрального храму св. Йосафата, МУН, Пласту, Юного СУМ, молодого СУМК і молодшого відділу УКЮ, себто молодь обох віровизнань і декількох організацій, з-поміж яких три влаштували в березні окремі концерти в честь Т. Шевченка в своїх залях для своїх членів і громадянства. Сама думка влаштувати спільними силами української молоді концерт на пошану Т. Шевченка не нова. Згадати б хоча своєчасні заходи Пластової Станиці в Едмонтоні приблизно 10 років тому, заходами якої і зорганізовано тоді Комітет Української Молоді Едмонтону, але він помер скоропостижно. Ця думка згодом присвічувала ввесь час організаторам та управі Курсів Українознавства, але здійснити її остаточно вдалось щойно цього року.

З тією метою покликано до життя Діловий Комітет під проводом проф. Р. Березовського, управителя Курсів Українознавства, що зайнявся підготовою і технічним виконанням концерту, під патронатом едмонтонського відділу КУК. Заступниками голови стали п-ні Фарина та інж. М. Когут, який і виконував обов'язки голови, бо проф. Березовський мусів виїхати поза Едмонтон на працю на деякий час, секретарем став інж. Я. Костів, а скарбником інж. Я. Кривоніс. Заходами Ділового Комітету відбулися спільні наради дириґентів та учителів, які і підготовили спільними силами програму концерту. Підготовили її остаточно дириґенти: проф. С. Яременко, який проводив збірним хором і дитячою симфонічною окрестрою та взагалі обняв музичний провід концерту і дириґенти п-ні: Н. Жмурко та М. Дитиняк і пп. Е. Вавринюк та і М. Соханівський а з учительок: СС. Служебниці і пані: С. Климкович, О. Манастирська, — обі пл. сен., М. Слаба, ст. пл. та п-на Д. Байрак. Тому, якщо брати до уваги короткий час підготови і різнородний склад дітвори, то сам концерт пройшов справді добре.

Концерт вшанували своєю приявністю і Владики обох Церков: Кир Ніль (Української Католицької Церкви) і Кир Андрій (УГПЦ), які сиділи поруч себе і з вдоволенням слідкували за виконанням програми, що пройшла безперебійно за півтора години (від год. 3-ої до 4.30 по полудні). До того сама поява на сцені поверх 400 дітей в народних строях, крім дітей з симфонічної оркестри, та імпозантна постать Т. Шевченка з молодих літ на цоколі-підвищенні, на якому виднілися слова: Тарас Шевченко і дві дати: 1814-1861, все це на тлі голубого неба України в мистецькому оформленні мистця Вадима Доброліжа, підвищували урочистість святкування. Саму програму започаткував збірний хор, що в супроводі дитячої симфонічної оркестри виконав під орудою проф. С. Яременка „Заповіт" — муз. М. Стеценка і пісню „Поклін Тобі, Тарасе" — муз. М. Гайворонського. Святочну доповідь „Шевченко і діти" виголосив пл. юн. Ю. Маївський, учень IV р. Курсів Українознавства, який вив'язався добре з свого завдання. Опісля діти рідної і недільної школи катедрального храму св. Івана виконали сценку „Вінок Шевченкові" в укладі і музичному оформленні учителя тієї школи Е. Вавринюка, складаючи на закінчення сценки вінок на цоколі пам'ятника Т. Шевченка. Ті ж самі діти відспівали під проводом того ж самого дириґента і до його слів пісню „Слава Кобзареві" — муз. І. Омельського. Далі учень Д. Кислиця з рідної школи церкви св. Іллі віддеклямував „Мені однаково", а учениця рідної школи при УНО О. Єндик віддеклямувала „Посланіє" Т. Шевченка. Дві дівчинки з юного СУМК — Л. Базюк і Д. Івасюк відограли на фортепіяні дует на українські народні теми в обробітці проф. С. Яременка. Зчерги об'єднаний хор юного СУМ-у і рідної школи при УНДомі відспівав, під проводом М. Соханівського, дві пісні до слів Т. Шевченка: „Садок вишневий" — муз. А. Гнатишина і „Гамалія" — музика М. Лисенка, а збірний хор усіх дівчат виконав, під орудою п-ні Н. Жмурко, пісню „Думи мої", що її допомогла вивчити п-ні М. Дитиняк. Дуже добре відограв на скрипці пл. юн., учень IV р. Курсів Українознавства М. Когут „Молитву" — муз. Ф. Боровського і дійсно трудний „Слов'янський танець ч. 1. Ґ-моль" — муз. Дворжака-Крайслера. Найкращим хіба признанням може бути для молоденького і надійного скрипаля, який — до речі — дістав уже срібну медалю і кожного року складає свої іспити як відмінник, оклики „браво" професора співу в Едмонтоні Д. Березинця. Про оплески приявних і не приходиться згадувати, бо ними нагороджували вони всіх виконавців, все ж таки чи не найдовше молодого скрипаля. На закінчення виступив знову збірний хор під проводом проф. С. Яременка і виконав у супроводі симфонічної оркестри пісню „Реве та стогне" й обидва гимни „Ще не вмерла" і „Боже щасти їй" (в англійській мові). Фортепіяновий супровід до виступу всіх хорів і соліста скрипаля спочивав у руках пл. юн. О. Іванусів кошової пл. сен. М. Дитиняк, Л. Гуменної і М. Голейчук. Треба згадати, що програмку концерту прикрашував портрет Т. Шевченка з молодого віку мистця-графіка проф. І. Кейвана. Як побажання на майбутнє слід звернути увагу, щоб дириґенти виступали всі в чорних одягах, а програма починалась найточніше. Чистий дохід з концерту в сумі приблизно 700 долярів передав Діловий Комітет чеком на пам'ятник Т. Шевченка в Вінніпегу.

День національної солідарности.

По всіх церквах едмонтонської епархії відслужили панотці парохи в неділю 10-го квітня св. Літургії в намірені переслідуваної Української Католицької Церкви і цілого українського народу, зокрема Високопреосвященнішого Митрополита Кир Йосифа (Сліпого), якого не зламали ніякі знущання і тому вже втретє був він засуджений Москвою на важку каторгу. Ні жорстокі засуди і заслання Владик Української Католицької Церкви, ні її офіційна ліквідація та „воз'єднання" з Російською Православною Церквою 15 років тому, ні заборона українцям католикам визнавати віру Христову, не зломили геройського спротиву тієї Церкви проти жорстокого переслідування комуністичним режимом Москви. Під час св. Літургії оо. парохи присвятили свої проповіді 15-им роковинам геройських страждань Владик-ісповідників під проводом свого невгнутого Митрополита Кир Йосифа, який являється нині символом не тільки переслідуваної Української Католицької Церкви за віру Христову, але і нездоланої України, яка далі змагає до своєї незалежности і самостійности. Тому в неділю, 10 квітня ц. р. всі церкви були переповнені вщерть вірними, які єдналися в молитвах за владик-ісповідників, духовенство і переслідуваних вірних.

М. Х.

Вірко Балей — надійний піяніст


Вірко Балей

Не всіх людей обдаровує природа талантами, а тільки немногих обирає на кращих мистців. Зокрема в музиці мистець має іншу душу, як інші, він має ніжну душу, яку мусить вміти передати своїм слухачам, щоб полонити їх душі, а це значить мати успіх. Український народ, це народ співаків, це музикальний народ, через це й народна душа така м'яка, та проте мистців фортепіяну має таки небагато.

Між тими, Богом обдарованими, над водами Тихого океану виростає на мистців світової слави наш надійний Вірко Балей. Ще учень сл. п. проф. Романа Савицького, що вчився в нього 1946—47 рр., а 1949 р. Вірко прибув до Америки, вступив до консерваторії і під керівництвом Е. С. Вурґиса за три роки скінчив її, одержавши ступінь „бечелор оф мюзик". Він студіював і в стейтовім коледжі.

Вірко Балей виступав на різних шкільних американських імпрезах і майже не було року, в якім не виступав би на українських імпрезах. Він виступав ще в чотирьох оркестрових симфоніях, між ними у великій „Лонг Біч Філгармонійній". Його слухали також, на радіових авдиціях і в Лос Анджелесі, і в Сан Франсіско.

За свої музичні успіхи наш надійний піяніст одержав численні стипендії, навіть стипендію фундації Ірвина, а нещодавній його виступ у змаганнях спонсорованих „Вілшер Клабом" в Лос Анджелесі приніс йому нагороду 1,000 долярів. Американська преса завше гідно відмічала ті його виступи.

Треба зазначити, що й найтяжчі твори світових композиторів Вірко виконує з надзвичайною мистецькою леткістю і фаховим умінням. Не кожному можна дістатися в науку до найвидатнішої в Америці учительки піяна Росіни Левін, а його прийняття, як її студента, під час наміченого її перебування в Аспен, Колорадо влітку вже забезпечене.

Вірко Балей оце вперше виступає з своїм власним концертом перед українською і американською публікою у великій мійській залі Фієста Пламмер Парк, в Лос Анджелесі, в неділю 8-го травня ц. р. Цей концерт спонсорує Український Культурний Осередок в Лос Анджелесі. Вірко Балей плянує виїхати з своїми концертами і в східні стейти Америки.

Український Народний Союз може також погордитися, що в рядах своїх членів має великого майбутнього мистця, бо Вірко Балей є членом Українського Народного Союзу.

Широкі обрії зарисовуються для нашого молодого, талановитого піяніста. Щасти йому, Боже!

Д-р А. Вусик

● Сенатор-демократ із Вашингтону Генрі М. Джексон сказав на радіовій програмі, що СССР готовий перед конференцією, на вершинах у Парижі, яка починається 16-го травня, випустити якогось надзвичайного сателіта в космічні простори, бо вони люблять використовувати свої винаходи для пропаґандивних і військових цілей, щоб застрашити вільний світ на конференції в Парижі.

Спільне Свячене в Українському Народному Домі в Брукліні

В неділю 1-го травня Український Народний Дім в Брукліні влаштував у своїй власній залі Спільне Свячене, яке стало вже традиційним святом української громади в північному Брукліні. Свято відкрив сеньйор українських діячів у Брукліні п. Юліян Павчак, який попросив о. декана Володимира Андрушкова провести молитву та поблагословити божі дари. Після посвячення відбулася гостина присутніх серед дійсно родинної атмосфери, а цілий ряд промовців висказували свої думки про найболючіші потреби своєї громади.

Короткі промови започаткував пан Юліян Павчак, який пригадав присутнім, що наші рідні на українських землях не можуть свобідно гоститися при споживанні свяченого. Тому ми мусимо тут все зробити, щоб допомогти рідній землі, визволити з-під російської комуністичної неволі. Треба збудувати парохіяльну школу, треба розбудувати організаційне життя в Українському Народному Домі, тому в суботу 7-го травня в залі Укр. Нар. Дому відбудуться народні збори, на які повинні прийти всі члени нашої парохії, бо там можна буде спільно обговорити те, чого нам найбільше потреба. Збори почнуться о годині 7.30 вечора.

Пан Павчак попросив на тостмайстра пана Петра Дубовецького, який керував свяченим і просив до слова численних промовців. Промовляли о. декан В. Андрушків, о. Юрій Менцінський, Вол. Костик, від СУМ-у п. Матичак, Іван Бішко, пані Слободян, Лев Рейнарович, Василь Троць і пані Катерина Варан. Всі вони говорили про те, що найпильніше завдання української громади в Брукліні — це будова парохіяльної школи, щоб втримати нашу молодь при церкві і нашій українській традиції.

Тостмайстер П. Дубовецький закрив Свато, подякувавши всім, що підготовили Свячене, головно паням Варан, Бішко і Кунько і всім тим, що прибули на це спільне свято, а в першу чергу Впреподобним отцям.

Пан Павчак пригадав присутнім про збори в суботу увечорі. Свячене закінчилося молитвою, яку провів о. Юрій Менцінський.

Л. Луців

Цікава імпреза у Филаделфії

Літературно - Мистецький Клюб у Филаделфії, дав небуденну імпрезу, якою закінчився весняний сезон.

На цьому вечері виступила група колишніх акторів Львівського Оперного Театру на чолі з режисером Богданом Паздрієм у гуртовому читанні останньої дії п'єси Зенона Тарнавського „Аттила в Римі". Були це наші видатні актори Віра Левицька, Евдокія Дичківна, Ярослав Пінот-Рудакевич, Євген Левицький, реж. Богдан Паздрій та автор Зенон Тарнавський.

Зміст п'єси було покано публіці у коментарах автора і режисера — має за тло наїзд Аттили на Рим, який не був вже тоді столицею римської імперії, і зміст той в неодному можна порівняти з часами другої світової війни, коли новочасний Аттила і його орди станули перед порогами української землі.

Крім цього збірного виступу читали теж оповідання Зенона Тарнавського „Людина з п'єси" (арт. Пінот-Рудакевича), „Зустріч в Перпініяні" (Евдокія Дичківна) і „Дорога на Високий Замок" — автор Зенон Тарнавський. Вступне слово про автора сказав д-р Григор Лужницький, а вечір відкрив голова Клюбу Вол. Дорошенко.

Вечір відбувся в годині 8.30 вечора 30-го квітня в залі Пластового Дому, при вул. Френклина.

А. Б.

У квітні випущено 582,848 авт

Ню Йорк. — У квітні цього року американські автомобільні фірми випродукували 582,848 особових авт, а в перших 4-ох місяцях ц. р. у ЗДА випродукували 2.588,000 возів. В тому самому часі минулого року випродукувано тільки 2,209,000 возів, але в квітні 1959 року продукція авт виносила 578,848. Та цьогорічна квітнева продукція авт була менша в порівнянні з цьогорічним березнем - 654,242. Дженерал Мотор у квітні ц.р. випустили 287,279 возів, Фордова Моторова Корпорація - 149,283, Крайслер - 88,858, Американ Моторс - 46,935, Стюдебейкер - Пакард - 10,492. Треба пригадати, що імпорти закордонних авт з Европи з кожним місяцем збільшуються, бо американці люблять купувати малі европейські авта.

Українська Вільна Академія Наук у ЗДА влаштовує Наукове Засідання *Економічної* секції і Комісії для дослідів над пореволюційною Україною і Совєтським Союзом з доповіддю п. Всеволода С. Голубничого п. н. „Новітні американські студії народного господарства та досвід обміну делеґаціями". Засідання відбудеться в суботу 7-го травня 1960 року,. о 7-ій годині веч., в приміщенні Академії: 11½ Вест 26 вул., Ню Йорк.

Український Хор „ДУМКА" в Ню Йорку

почувається до обов'язку щиро подякувати:

1. Українському Громадянству міста Ню Йорку й околиці за те, що від часу оснування нашого хору підтримувало нас морально і матеріяльно, та що звеличало наше 10-ліття своєю масовою участю на нашому ювілейному концерті у Тавн Голлі в Ню Йорку, 19-го березня 1960 р.;
2. Їх Ексцеленції Високопреосвященному Кир Йосифові Шмондюкові за ласкаву участь у нашому ювілейному концерті у Тавн Голлі у Филаделфії, 26-го березня ц. р., та громадянству міста Филаделфії й околиці за ентузіястичне прийняття нас на цьому концерті;
3. Злученому Українському Американському Допомоговому Комітетові та його президентові д-рові Володимирові Галанові за те, що ласкаво взяли на себе патронат над нашим концертом у Филаделфії та займилися його організацією, зокрема редакторові Остапові Тарнавському, який так багато труду вложив в успішне переведення концерту;
4. Д-рові Володимирові Галанові за усне привітання нас на концерті у Филаделфії від Українського Конґресового Комітету — Відділ у Филаделфії, від Злученого Українського Американського Допомогового Комітету та від громадянства міста Филаделфії і проф. Володимирові Жиловому за таке ж привітання від хору та оркестри Співочого Товариства „Кобзар" у Филаделфії;
5. Високодостойній Пані Іванні Савицькій, Злученому Українському Американському Допомоговому Комітетові, Українському Співочому Товариству „Кобзар" і хорові Українського Музичного Інституту у Филаделфії за коші квітів, вручені нам на нашому ювілейному концерті у Филаделфії;
6. Редакціям щоденника „Свобода" у Джерзі Сити та щоденника „Америка" у Филаделфії за незвичайно приязне ставлення до нас та уділювану нам поміч на протязі нашого 10-літнього існування, зокрема за присвячення багато місця у своїх часописах Ювілеєві нашого хору.

УПРАВА ХОРУ

В глибокім смутку
повідомляємо Рідню, Знайомих та Приятелів,
що в дні 3-го травня 1960 року,
відійшла від нас у Вічність наша Незабутня
МАМА і БРАТОВА,
бл. п. Анна МАЛИНОВИЧ
дружина
бл. п. ТЕОДОРА МАЛИНОВИЧА з Жидачева,
проживши 65 років.

ПАРАСТАС буде відправлений в П'ЯТНИЦЮ, дня 6-го ТРАВНЯ 1960 р., в год. 8:30 веч., в похоронному заведенні П. Яреми, при Іст 7-ма вул. в Ню Йорку.

ПОХОРОННІ ОБРЯДИ відбудуться в СУБОТУ, дня 7-го ТРАВНЯ 1960 р., в год. 9:00 рано, з церкви св. Юрія, при Іст 7-ма вул. в Ню Йорку.

На цей сумний обряд, запрошує Рідних, Приятелів та Знайомих

АЛЕКСАНДРА (ЛЕСЯ) — донька
ФРАНЦІШКА МАЛИНОВИЧ — братова

Ділимося сумною вісткою
зі всіми Знайомими і Приятелями,
що дня 12-го квітня 1960 р., в Курітібі — Бразилія
упокоївся в Бозі,
бл. п. Євген Чупілко Чорноморець
один із визначних українських артистів і режисерів.
ЗАУПОКІЙНА ПАНАХИДА
відправиться
в НЕДІЛЮ, 8-го ТРАВНЯ 1960 р.
в церкві св. Володимира — 160 Вест 82 вул. в Ню Йорку
в год. 12:30 пополудні.

Спілка Визволення України — Крайова Управа СВУ — США
В 30-ліття судового процесу над провідним складом
Спілки Визволення України й Спілки Української Молоді
буде відправлена
УРОЧИСТА ПАНАХИДА
ЗА СПОКІЙ ДУШ
ПОЛЯГЛИХ ЗА ВОЛЮ УКРАЇНИ ЧЛЕНІВ СВУ й СУМ-у.
В НЕДІЛЮ, 8-го ТРАВНЯ 1960 р., після Служби Божої —
в Свято-Троїцькому Соборі в Ню Йорку
Broom Street ч. 359
Співатиме ЦЕРКОВНИЙ ХОР під дириг. проф. ТРУХЛОГО.
В НЕДІЛЮ, 15-го ТРАВНЯ 1960 р., після Служби Божої —
в Церкві Святого Володимира в Ню Йорку
14th Street (між 1-ою і 2-ою Евенями)
Співатиме ЦЕРКОВНИЙ ХОР.
ВСЕ УКРАЇНСЬКЕ ГРОМАДЯНСТВО, ЗАПРОШУЄ ВШАНУВАТИ ПАМ'ЯТЬ ПОЛЯГЛИХ
ОСЕРЕДОК СВУ в НЮ ЙОРКУ

Д-р Солк звітує Президентові про успіхи своєї вакцини

Вашингтон. — Винахідник вакцини проти поліо д-р Йонас Е. Солк відвідав президента Айзенгавера в Білому Домі і звітував йому про п'ятирічні успіхи своєї вакцини. З ним був у Білому Домі і секретар здоров'я, виховання і добродійности Артур С. Флемінґ. На цій конференції порушувано такі проблеми: — 1. Незабаром можна буде щепити проти поліо тільки один раз замість дотеперішніх чотирьох чи трьох разів. 2. Досі нащеплено проти поліо більше як половину населення ЗДА. 3. В Сан Дієґо в Каліфорнії почали будувати багатомільйонову інституцію для біологічних і хемічних проблем, подібну до Інституту Заавансованих Студій у Принстоні, Н. Дж. 4. Стверджено факт, що інші віруси, а не вірус поліо, можуть спричинити параліч, і що вакцина проти поліо з неживими вірусами може давати забезпечення і проти тих інших вірусів. Президент Айзенгавер заявив, що він рад зробити все, щоб заохотити населення до щеплення проти поліо. Досі коло 86,800,000 осіб в цій країні нащеплені проти поліо. Одне щеплення зможе заступити попередні три щеплення, бо випродукується сильнішу вакцину.

Справа припинення атомових вибухів опинилась у сліпому куті

Женева. — Справа припинення атомових вибухів, над якою у Женеві радить окрема конференція трьох атомових держав докладно від 30 жовтня 1958 року, опинилась у сліпому куті внаслідок ще одної, цілком непередбаченої причини: опозиції збоку французького президента Шарля де Голя. Женевські переговори дійшли до того пункту, що властиво, цілий ряд спірних точок вже узгіднено, а залишились ще дві: питання скількости контрольних інспекцій міжнародним контрольним органом на терені СССР та питання терміну, на який проголошено б мораторію на підземні вибухи. Обидві сторони вже погодились на безтермінове припинення атомово - водневих експериментів у повітрі, на землі і під водою, бо всі такі вибухи можна контролювати. Ото-ж здавалося, що цю решту спірних точок обміркуватимуть на конференції "на вершинах" у Парижі 16 травня ц. р. Тим часом президент де Голь, який гратиме ролю господаря тієї конференції, не хоче, щоб узагалі цю справу заторкувано, бо - мовляв - Франція не припинить своїх дальших атомових дослідів і не підпорядкується договорові ЗДА, Англії і СССР, поки ті три держави не рішать припинити дальшу продукцію атомового матеріялу, не почнуть передавати накопичений атомовий матеріял на мирні цілі та не погодяться щодо міжнародної контролі над способами перевоження атомових бомб. А на таке договорення між ЗДА, Англією і СССР покищо нема ще виглядів. Ото-ж тепер не відомо, чи взагалі ця ніби найлегша для полагоди справа буде обговорювана на конференції "на вершинах", бо де Голь може це взяти за акт неприязни супроти Франції.

ОБЕРЛЕНДЕР ЗГОЛОСИВ ДИМІСІЮ

Бони. — Західньо-німецький міністер для справ втікачів, д-р Теодор Оберлендер, який впродовж останніх місяців був предметом безперервних гострих атак збоку комуністів і соціялістів у зв'язку з його нацистським минулим, зголосив у минулий вівторок 3 травня свою димісію. У Москві і в східньому Берліні відбулись проти Оберлендера заочні пропагандивні „суди". Йому закидають вбивства у Львові та на Кавказі.

Ставайте членами Українського Народного Союзу, а тим самим і співвласниками 22-мільйонового майна організації!

Читайте українські книжки й газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила!

ТАРЗАН, ч. 4449. До ватажка!

A NATIVE AMBUSHED THE APE-MAN, BUT HE WAS NO MATCH FOR THE POWER OF HIS INTENDED VICTIM!

"WAIT!" HE PLEADED. "REMU MEANT NO OFFENSE — I THOUGHT YOU WERE AN ENEMY!"

TARZAN ACQUIESCED, RELEASED THE MAN. "ALL RIGHT, TAKE ME TO THE CHIEF. I WANT TO ASK SOME QUESTIONS."

Тубілець вискочив із засідки до мавполюда, але він не був жадною рівнею щодо сили призначеної жертви.

— Чекайте! — Виправдувався він. — Ремю не хотів нападати... Я думав, що ви є ворогом!

Тарзан зоспокоїв і звільнив людину. —. Гаразд, заведіть мене до ватажка. Я хотів би дещо запитатися.